

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei românești. Nae Ionescu și generația '27				
Codul disciplinei cf. planului de învățământ	HFR 0612	Semestrul	II	Tipul de evaluare finală (E / V / C)	E
Regimul disciplinei { Ob -obligatorie, Op -opțională, F - facultativă}				Ob	Numărul de credite 6
Titularul disciplinei	Prof. Univ. Dr. Rodica Marta (Petreu) Vartic Catedra de Istoria Filosofiei Antice și Medievale Facultatea de Istorie și Filosofie				
Condiționări formale	NU SUNT				

Cerințe preliminare înscrierii.

Facultatea	De Istorie și Filosofie
Catedra	De Istoria filosofiei antice și medievale
Specializarea	
Limba de predare	Română

Numărul total de ore (pe semestru) din planul de învățământ (Ex: 28 la C dacă disciplina are curs de 14 săptămâni x 2 h curs pe săptămână)				
Total	C**	S	L	P
	28	28		

** C-curs, S-seminar, L-activități de laborator, P-proiect sau lucrări practice

Obiectivul cursului.

Cunoașterea istoriei filosofiei românești, a conexiunilor ei cu filosofia universală și a condiționărilor ei europene și românești, deopotrivă culturale, istorice și politice.

Competențe specifice disciplinei. Completați numai la acele aspecte care au relevanță pentru disciplina.

Cognitive:

Studentul va putea:

- Să cunoască istoria culturii românești, a filosofiei românești în secolul al XX-lea;
- Să înțeleagă dominantele culturii române și condiționarea europeană și românească, culturală și politică, a unor opțiuni filosofice;
- Să înțeleagă înlănțuirea ideilor moderniste, pe de o parte, autohtoniste, pe de altă parte, din cultura română, și ecoul lor pînă în ziua de azi;
- Să stăpînească conceptele filosofice fundamentale utilizate în descrierea și explicarea culturii române: formă, fond, autohtonism, modernism, colectivism, totalitarism, extremism, extremă dreaptă, extremă stîngă, democrație, sincronism etc.;
- Să poată să discute cu orice partener, inclusiv occidental, pe tema (foarte la modă în Occident) a culpelor politice extremiste ale lui Eliade, Cioran, Noica, Sebastian, Zilber, Pătrășcanu etc.;
- Să înțeleagă marea înfruntare care s-a dat în Europa, inclusiv în România, în anii 1920-1990, între colectivism (de extremă dreaptă și de extremă stîngă-comunistă) și democrație.
- Să poată distinge în mod avizat între valoarea filosofică a unor autori și absoluta lor lipsă de exemplaritate politică.

Atitudinale:

Pe parcursul cursului urmărim să întărim/dezvoltăm:

- O atitudine civică și politică responsabilă;
- O atitudine de respect pentru cultura românească, căreia îi aparținem în mod natural și cultural (prin limbă, formație etc.).

Competențe cu valențe mai generale.**Cognitive:**

- Dezvoltarea spiritului critic, pe bază de cunoaștere probată cu texte;
- Dezvoltarea unei atitudini de evaluare critică, bazată pe interpretarea de texte, față de filosofia românească și valorile ei, atîtea cîte și cum sînt;
- Cunoașterea conceptelor fundamentale cu care au operat Eliade, Cioran, Vulcănescu, Noica etc.

Instrumental aplicative

- competența de a argumenta oral și în scris;
- competența de a analiza un text filosofic;
- competența de a face comentarii critice, recenzii, cronici de carte filosofică;
- competența de a face ediție de text/carte de filosofie;

Condiții de participare la examen. Participarea la seminarii.

Modalitatea de evaluare	Ponderea în notare, exprimată în % {Total=100%}
- verificare orală pe parcursul semestrului la seminarii	33%
- verificare scrisă la sfîrșitul semestrului (examen scris, cu 2 subiecte, unul din curs, unul din bibliografie. Se cer citite (studiate) 3 lucrări pe semestru, din bibliografia indicată)	66%

Criteriile utilizate în evaluarea lucrării scrise: însușirea cunoștințelor predate la curs și în bibliografia recomandată, este evaluată capacitatea studentului de a opera cu acestea în mod corect, inclusiv din punct de vedere gramatical.

Tematica cursului:

1. Filosofia românească și problemele României întregite, în atmosfera de după Primul Război Mondial: modernism versus autohtonism, colectivism (de extrema dreaptă și de extrema stângă) versus democrației în anii 1920-1940

2. Linia modernistă, raționalistă, proeuropeană: D.Drăghicescu, G. Ibrăileanu, Șt. Zeletin, E. Lovinescu, M. Ralea, T. Vianu

3. Linia autohtonistă. Nichifor Crainic, Nae Ionescu

4. Nae Ionescu și generația '27. Program și ideologie

5.-6. Mircea Eliade

7. Mircea Vulcănescu

8-9. Emil Cioran

11.-13. Constantin Noica

14. Alții. E. Ionescu, Sebastian, Comarnescu, Pandrea, L. Pătrășcanu, B. Zilber, M.R.Paraschivescu

Bibliografia de bază a cursului :

1. N. Bagdasar, *Istoria filosofiei românești*, în *Scrieri*, ediție de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Eminescu, 1988.
  2. Ion Ianoși, *O istorie a filosofiei românești*, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1996
  3. *Dicționarul operelor filosofice românești*, București, Editura Humanitas, 1997.
  4. Marta Petreu, *Cioran sau un trecut deocheat*, ediția a treia, revăzută și adăugită, Iași, Polirom, 2011.
  5. Marta Petreu, *De la Junimea la Noica. Studii de cultură românească*, Iași, Editura Polirom, 2011.
  6. Marta Petreu, *Despre bolile filosofilor. Cioran*, Cluj-Napoca – Iași, Editura Biblioteca Apostrof – Polirom, 2008 (Editura a II-a, 2010).
  7. Marta Petreu, *Filosofii paralele*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005.
  8. Marta Petreu, *Ionescu în țara tatălui*, ediția a treia, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2012.
  9. Marta Petreu, *O zi din viața mea fără durere*, Iași, Editura Polirom, 2012, cap. „Salvatorul salvat și enigma celor nouăsprezece trandafiri”, pp. 120-136.
  10. Marta Petreu, *Diavolul și ucenicul său: Nae Ionescu - Mihail Sebastian*, ediția a doua revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2010.
  11. Ioan Petru Culianu, *Studii românești, I-II*, traduceri de Maria-Magdalena Anghelescu și Dan Petrescu, Iași, Editura Polirom, 2006, 2009, cap. privitoare la Eliade.
-
1. E. LOVINESCU
Istoria civilizației române moderne, ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, București, Editura Minerva, 1997.
  2. ȘTEFAN ZELETIN
Burghezia română. Originea și rolul ei istoric, ediție de Cristian Preda, București, Editura Nemira, 1997.
  3. NAE IONESCU
Curs de metafizică, ediție de Marin Diaconu, București, Editura Humanitas, 1991; sau *Prelegeri de filosofia religiei*, ediție de Marta Petreu, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1994; sau Marta Petreu, *Postfață la vol. Evelin Underhill, Mistica*, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1994.
  4. MIRCEA VULCĂNESCU
Dimensiunea românească a existenței, ediție de M. Diaconu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1991.
  5. EUGEN IONESCU
Nu, București, Editura Vreamea, 1934; *Scrisori din Paris*, în Eugen Ionescu, *Război cu toată lumea*, II, ediție de Mariana Vartic și Aurel Sasu, București, Editura Humanitas, 1992.
  6. EMIL CIORAN
Pe culmile disperării, București, Fundația pentru Literatură Regele Carol II, 1934; sau, *Cartea amăgirilor*, București, Editura Cugerarea, 1936; *Schimbarea la față a României*, București, Editura Vreamea (f.a., 1936); *Lacrimi și Sfinți*, București, Editura autorului, 1937.
  7. C. NOICA
Mathesis sau bucuriile simple, București, Fundația pentru literatură și artă, 1934; *Schiță pentru istoria lui Cum e cu puțină ceva pe nou*, București, Institutul de Arte Grafice Bucovina, 1940; *Jurnal filosofic*, București, Editura Publirom, 1944; *Devenirea întru ființă*, I. *Încercare asupra filosofiei tradiționale*; II. *Tratatul de ontologie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981; *Șase maladii ale spiritului contemporan (Sentimentul românesc în cumpătul vremii)*, București, Editura Univers, 1978 (col. Eseuri).
  8. MIRCEA ELIADE
Itinerariu spiritual (1927), în *Dreptul la memorie în lectura lui Jordan Chimet*, IV, Cluj, Editura Dacia, 1993; *Folclorul ca instrument de cunoaștere*, în Mircea Eliade, *Insula lui Euthanasius*, București, Fundația Regală, 1943, reeditare 1993, Editura Humanitas; *Jurnal Portughez*, în *Jurnal portughez și alte scrieri*, vol. 1, ediție de Sorin Alexandrescu, București, Editura Humanitas, 2006
  9. MIHAIL SEBASTIAN,
De două mii de ani... (roman), 1934, vezi ediția Humanitas, 1990; Mihail Sebastian, *Jurnal, 1935-1944*, text îngrijit de Gabriela Omăt, prefață de Leon Volovici, București, Editura Humanitas, 1996.

--

Data completării: 28. 09. 2012   Semnătura titularului: prof. dr. R.M. Petreu Vartic

Semnătura **Decan** _____
Semnătura

Semnătura **Şef de catedră** _____